

Generelle budgetoplysninger

Indledning

Grundlaget for den endelige vedtagelse af budgettet er dels politiske prioritering samt administrationens udarbejdede budgetoplæg, hvor der er:

- korrigeret for nye love
- korrigeret for politiske beslutninger
- korrigeret for demografien i 2018 - 2021
- budgetlagt ud fra nuværende borgeres visiterede foranstaltninger
- budgetlagt med udgangspunkt i et uændret serviceniveau.

Aftalen mellem regeringen og KL for 2018

Hovedelementer i aftalen om kommunernes økonomi for 2018

Med aftalen har Regeringen og KL været enige om at løfte den kommunale serviceramme med 800 mio. kr. til prioritering af borgernær kernevelfærd, herunder særligt til ældreområdet til at understøtte kommunernes arbejde med at yde værdig pleje og omsorg for ældre borgere.

Parterne har samtidig været enige om, at kommunerne får 17 mia. kr. til anlægsudgifter i 2018. Regeringen og KL er også enige om, at de kommunale investeringer i højere grad skal målrettes investeringer i den borgernære velfærd.

Aftalen betyder, at kommunerne samlet set kan sænke skatterne med 250 mio. kr. i 2018. Det sker efter mange år med aftaler om uændrede kommunale skatter. For at understøtte skattenedsættelser i den enkelte kommune etableres der en tilskudsordning til skattenedsættelser på 450 mio. kr.

I regi af moderniserings- og effektiviseringsprogrammet lægger regeringen og KL op til at gennemføre ambitiøse forenklinger af beskæftigelseslovgivningen og bedre styringsmuligheder på socialområdet. Samtidig tages der med aftalen hul på at effektivisere kommunernes administrative drift i form af blandt andet fælles løsninger.

Regeringen og KL er med aftalen enige om at kulegrave dokumentationen og styringen på ældre- og dagtilbudsområdet. Det sker i forlængelse af regeringens igangsatte arbejde med en sammenhængsreform, der skal skabe en offentlig sektor, hvor opgaverne i højere grad løses med udgangspunkt i borgernes og virksomhedernes behov.

Parterne er også enige om at gøre det nemmere for grundejere og kommuner at sikre sig mod skader fra klimaforandringer. Det skal ske gennem hurtigere og mere smidige sagsgange.

Hovedelementerne i aftalen er som følgende:

- Med det kommunale moderniserings- og effektiviseringsprogram frigøres 1 mia. kr. i 2018. Midlerne målrettes bl.a. ældreområdet til at understøtte kommunernes arbejde med at yde værdig pleje og omsorg for ældre borgere.
- De kommunale serviceudgifter løftes derudover med 0,3 mia. kr. til borgernær velfærd. De kommunale serviceudgifter udgør i alt 246,0 mia. kr. i 2018.
- Kommunerne kan samlet set sænke skatten med 250 mio. kr. i 2018.
- Kommunernes anlægsniveau udgør 17,0 mia. kr. i 2018.
- Ekstraordinært finansieringstilskud på 3,5 mia. kr., hvoraf 2 mia. kr. fordeles på baggrund af kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår.
- Særtilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner forhøjes til 350 mio. kr. i 2018. Derudover er der afsat en lånepulje på 500 mio. kr. til styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner.
- En markant forenkling af lov om aktiv beskæftigelse med henblik på mere frihed til lokale og effektive løsninger på beskæftigelsesområdet.
- Forenklinger og forbedringer af kommunernes og grundejernes muligheder for at sikre kystbeskyttelse og klimatilpasning.

- Der indføres en udfordringsret, hvor kommunale medarbejdere og private leverandører kan udfordre de statslige og lokale regler.
- Kulegravning af dokumentation og styring på ældre- og dagtilbudsområdet, så der sikres mere tid med borgerne.

Serviceammen for 2018

Nordfyns Kommunes ramme for serviceudgifterne tager udgangspunkt i økonomiaftalen og beregnes i forhold til Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelsesprincipper. Den samlede serviceammen for 2018 udgør 1.266,6 mio. kr. eksklusiv udgifter til aktivitetsbestemt sundhed. Budgettet for 2018 indeholder serviceudgifter for 1.266,8 mio. kr.

For at Nordfyns Kommune har lidt råderum, såfremt der opstår uforudsete udgifter, er der jf. den økonomiske politik for Nordfyns Kommune indarbejdet en budgetreserve på 5,0 mio. kr. samt en yderligere budgetreserve på 5,0 mio. kr. på Arbejdsmarkedsudvalgets områder. Endvidere er der indarbejdet forventede budgetoverførsler på 11,2 mio. kr. i budgettet for 2018.

I 2018 er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af kommunernes aftaleoverholdelse i budgetterne for serviceudgifterne i 2017. Nordfyns Kommunes andel heraf udgør 15,3 mio. kr.

Anlægsammen for 2018

Anlægsammen i økonomiaftalen udgør 17 mia. kr. hvoraf Nordfyns Kommunes andel udgør 87,7 mio. kr. Anlægsudgifterne for anlægsammen opgøres som bruttoudgifter, og det vedtagne budget indeholder samlede bruttoanlægsudgifter på 81,1 mio. kr. i 2018.

Af hensyn til de offentlige finanser og efterlevelse af budgetloven er der fastsat et loft over de kommunale investeringer i 2018. Dermed er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgettede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte udgiftsramme under hensyntagen til det samlede budgettede niveau for drifts- og anlægsudgifter. Nordfyns Kommunes andel heraf udgør 5,1 mio. kr.

Befolkningstal

I nedenstående oversigt er den forventede udvikling i befolkningstallet for Nordfyns Kommune vist. Befolkningstallet er vist for en sammenhængende periode fra 2017-2029.

Aldersopdeling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0	233	238	237	235	234	235	235	234	235	235	236	238	240
1	250	239	245	244	242	242	243	242	242	243	243	245	247
2	275	257	248	253	252	250	251	251	251	251	252	253	255
0 - 2	758	735	729	731	728	728	729	728	727	729	731	736	742
3	263	282	265	256	260	260	259	259	259	260	259	261	263
3 - 5	868	849	831	826	805	802	804	802	801	803	803	807	811
6	305	318	301	282	302	287	279	282	282	280	281	282	284
7 - 16	3.787	3.731	3.689	3.659	3.609	3.584	3.504	3.433	3.344	3.251	3.204	3.186	3.160
9 - 13	1.898	1.941	1.944	1.877	1.842	1.771	1.677	1.648	1.631	1.596	1.579	1.581	1.564
14 - 18	1.950	1.913	1.861	1.878	1.876	1.919	1.967	1.966	1.906	1.867	1.800	1.718	1.698
0 - 18	6.509	6.409	6.305	6.228	6.153	6.107	6.064	6.009	5.925	5.857	5.774	5.704	5.681
18 - 24	1.939	1.955	1.938	1.897	1.854	1.825	1.796	1.804	1.815	1.842	1.869	1.869	1.849
25 - 44	6.160	6.070	5.984	5.927	5.867	5.807	5.789	5.774	5.736	5.745	5.775	5.802	5.841
45 - 64	8.780	8.882	8.927	8.941	8.954	8.952	8.941	8.877	8.872	8.794	8.732	8.673	8.578
18 - 64	16.879	16.908	16.850	16.764	16.675	16.583	16.526	16.455	16.423	16.381	16.376	16.345	16.268
65 - 99	6.249	6.434	6.501	6.627	6.761	6.894	7.032	7.147	7.295	7.404	7.527	7.623	7.719
85 - 99	641	618	635	662	672	696	720	748	764	797	857	915	963
0 - 99	29.446	29.428	29.415	29.385	29.378	29.377	29.392	29.378	29.386	29.382	29.383	29.414	29.463

Kilde: Nordfyns Kommunes befolkningsprognose

I forbindelse med beregninger af budgetoverslagsårene 2019-2021 er der på områder, hvor budgettet opgøres på baggrund af borgerrelaterede aktiviteter, korrigeret for udviklingen i befolkningssammensætningen.

Pris- og lønfremskrivning

Udgangspunktet er KL's pris- og lønfremskrivning fra 2017 til 2018 (senest reguleret i juni 2017), hvor den generelle prisfremskrivning er 2,16 %.

Den generelle lønfremskrivning fra 2017 til 2018 er på 1,34 %, hvortil der bliver tillagt 0,1 % til udmøntning af Nordfyns Kommunes lønstrategi. Lønfremskrivningen er i budgetgrundlaget anvendt på samtlige overenskomstområder.

Rationale ved anvendelse af indkøbsaftaler

Som en del af Budgetaftalen for 2016 indarbejdes et rationale på 2.550.000 kr. fra og med 2017.

Rationalet skal realiseres ved, at der etableres nye arbejdsgange i forbindelse med indkøb. Til at understøtte et optimalt indkøb, er der medio 2016;

- implementeret en ny intuitiv indkøbsløsning, der dels gør det lettere at e-handle samt fremhæver det varesortiment, der er på indkøbsaftalerne (de billigste produkter)
- ansat en indkøbscontroller, der dels i yderste bæredygtige led understøtter brugen af den nye indkøbsløsning samt foretager kontraktopfølgning, priskontrol, udarbejdelse af relevant ledelsesinformation, indsatsplaner mv.

Indkøbsrationalet er forlods fordelt på de områder/institutioner, hvor der bliver budgetteret med udgifter til varekøb. Endvidere indgår befordringsområdet også i udmøntningen af rationalet, idet en øget brug af selvbetjeningsløsninger (både for administrationen i Nordfyns Kommune samt borgerne) kan nedbringe administrationsbidraget til FynBus.

Overordnet betyder indkøbsrationalet, at budgetterne til varekøb er reduceret med 1,95 % fra og med 2017.

Effektiviseringsrationaler vedtaget i Budgetaftalen for 2017

I Budgetaftalen for 2017 er der blandt andet vedtaget effektiviseringsrationaler inden for følgende områder:

- Den papirløse og digitale kommune
- Digitaliseringspuljen - resten af organisationen
- Digitaliseringspuljen - administrationen
- Effektivisering og optimering af arbejdsgange

Effektiviseringsrationaler for 'Digitaliseringspuljen – administrationen' og 'Effektivisering og optimering af arbejdsgange' udmøntes på Økonomiudvalgets administrative områder. De øvrige to rationaler udmøntes på tværs af hele organisationen med beløbene oplyst i nedenstående tabel.

Element i Budgetaftalen 2017-2020 (i hele 1.000 kr.)	2017	2018	2019	2020	2021
Den papirløse og digitale kommune	0	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Digitaliseringspuljen - resten af organisationen	-1.019	-1.019	-1.694	-1.694	-1.694
TOTAL	-1.019	-2.019	-2.694	-2.694	-2.694

Udmøntningen af rationalerne er fordelt på baggrund af de budgetterede personaleudgifter.

Bevillingsregler

I henhold til Nordfyns Kommunes *Principper for økonomistyringen* er bevillingsniveauet fastlagt til at være udvalgsniveau.

Likviditet

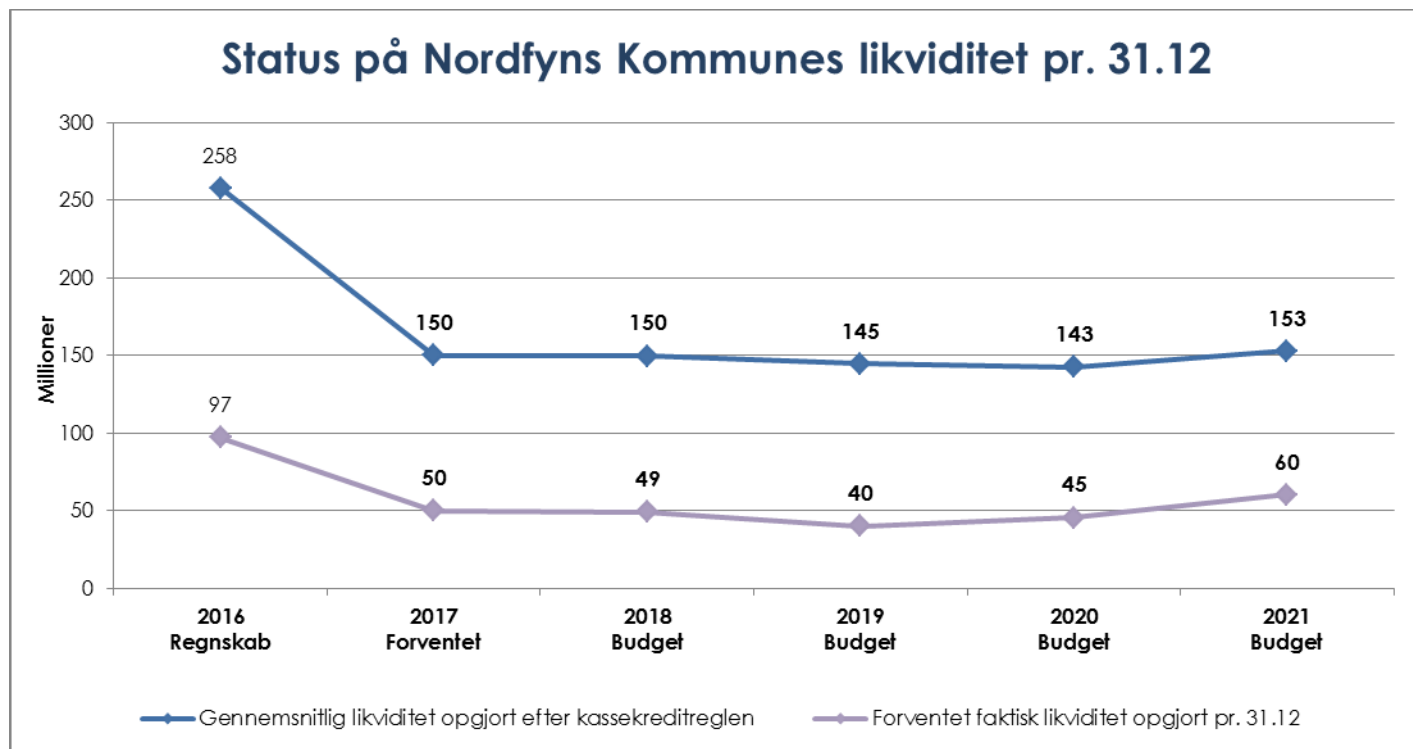
Kommunens gennemsnitlige likviditet jfr. kassekreditreglen for de foregående 12 måneder forventes at udgøre ca. 150 mio. kr. pr. 31. december 2017.

I budgettet for 2018 forventes der et forbrug af de likvide aktiver på 0,9 mio. kr. i 2018.

Den gennemsnitlige likviditet over de seneste 12 måneder forventes at være ca. 150 mio. kr. ved udgangen af 2018, stigende til 153 mio. kr. frem til udgangen af 2021.

Ud over den gennemsnitlige likviditet, er det også relevant at se på den faktiske likviditet. Nordfyns Kommunes udgifter og indtægter fordeler sig ikke ligeligt over året, og der vil i årets løb være store udsving i de likvide aktiver.

Nedenstående grafen viser, at der pr. 1. januar 2018 forventes en faktisk likviditet på ca. 50 mio. kr., der i årets løb forventes at stige til ca. 60 mio. kr. pr. 31. december 2021.

Kilde: Økonomi og Løns egen opgørelse

I de likvide aktiver indgår en lang række beløb, som reelt ikke tilhører kommunen, men både har betydning i forhold til opgørelse af den faktiske og gennemsnitlige likviditet. Det drejer sig bl.a. om:

- Henlæggelser vedr. kommunale ældreboliger (beboernes midler)
- Mellemværende med renovationen (brugernes midler)
- A-skatter til afregning i starten af efterfølgende måned (statens midler)
- Statsrefusioner for efterfølgende måned (statens midler)
- Overførte driftsbevillinger (institutionernes midler)
- Overførte anlægsmidler (reserverede midler)

Udvalgenes driftsbudgetter

Udgangspunktet for de tekniske budgetberegninger er:

- vedtagne ressourcefordelinger
- udarbejdede decentraliserede budgetrammer
- lovændringer
- demografiske ændringer i forhold til antal og priser

Artsoversigt

Social- og Indenrigsministeriet stiller krav om at benytte autoriserede arter, der er opbygget efter en ensartet struktur. Udover denne centrale artsopdeling har Nordfyns Kommune udbygget strukturen i arterne, hvilket giver bedre mulighed for økonomisk styring på såvel centralt som decentralt niveau.

I nedenstående oversigt er de budgetterede udgifter og indtægter på Nordfyns Kommune artsopdeling vist.

i hele 1.000 kr.	BUDGET 2018	
	Udgifter	Indtægter
Nordfyns Kommune	2.214.757	-2.214.757
Personale	868.784	0
Ledelse	63.241	0
Fagpersonale	769.304	0
Øvrig personale	9.944	0
Løntilskud/refusioner	-7.524	0
Uddannelse af personale	10.978	0
Andre Personaleudgifter	11.370	0
Tjenestemandspensioner	11.472	0
Materiale og aktivitetsudgifter	359.728	0
IT, inventar og materiel	31.134	0
Ejendomme	65.028	0
Tilskud og overførsler	576.060	0
Betalinger til/fra off. myndigheder	285.097	-52.457
Indtægter	0	-128.223
Statsrefusion	0	-147.815
Intern afregning	348	0
Særlige artsgrupper	6.550	127
Hovedkonto 7	18.339	-1.886.139
Hovedkonto 8/9	3.688	-250

Kilde: KMD-Opus Økonomi

Økonomisk decentralisering

Det er politisk besluttet, at der skal decentraliseres til yderste bæredygtige led og de decentrale budgetter er udarbejdet i henhold til de vedtagne beregningsprincipper.

Personale

- Lønbudgetterne er beregnet med udgangspunkt i gennemsnitslønninger for kommunerne på Fyn for de respektive fagområder. På nogle områder er lønbudgetterne dog beregnet i forhold til institutions-/afdelingens faktiske lønudgifter.
- Vikarbudgetterne er harmoniseret indenfor de respektive fagområder og varierer fra institutionsområde til institutionsområde.
- Uddannelsesbudgetterne er beregnet som 1 % af lønsummen indenfor alle fagområder.

Materiale og aktiviteter

- Budgetbeløb til materiale og aktiviteter for det enkelte fagområde er hovedsageligt beregnet på baggrund af et historisk niveau.

Ejendomme

- Bygningsforsikring er beregnet i henhold til indgået aftale med kommunens forsikringsselskab.
- Løsøreforsikring er beregnet i henhold til de nye principper efter Nordfyns Kommune er blevet selvforsikret på området.
- Budget til el, vand, varme og kloak er beregnet på baggrund af gennemsnittet af 3 års forbrug i enheder (2014-2016). Gennemsnittet for varme, el og vand er korrigeret for eventuelle gennemførte energibesparende foranstaltninger, ligesom der er foretaget gradadagkorrektion for varmekorrekturen. Taksterne er fremskrevet til 2018-priser.

Udgifter, der budgetteres under Teknik og Service

- Pedelfunktioner
- Rengøring, herunder vinduespolering
- Indvendig og udvendig vedligeholdelse
- Serviceaftaler for tekniske installationer

Effektiviseringspotentiale jf. Effektiviseringsstrategien

I den økonomiske politik for Nordfyns Kommune er der fastlagt et samlet årligt måltal for effektiviseringsgevinster på 12 mio. kr. Måltallet beregnes med udgangspunkt i kommunens bruttoserviceudgifter og svarer til ca. 1 % heraf.

Det forventes, at hovedparten af effektiviseringstiltagene vil være indenfor områderne;

- Innovative tiltag
- Digitalisering

Udmøntningen er i budgettet sket som en rammereduktion, der efterfølgende omsættes til konkrete tiltag inden for de respektive fagområder. Til brug for udmøntningen, har administrationen udarbejdet et katalog, som skitserer forslag til handlingsmuligheder i forhold til at realisere effektiviseringsgevinsterne via digitaliserings-tiltag.

Via effektiviseringstiltagene forventes:

- en bedre service for de samme penge
- den samme/bedre service billigere
- den samme service leveret af færre hænder

De ansvarlige fagchefer sørger for, at der sker en nærmere afdækning og prioritering af hvilke tiltag, der skal iværksættes eller arbejdes videre med, således effektiviseringsrationalet udmøntes i konkrete tiltage.